

ภาคผนวก

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของปีคนพิการสากล

โลกเราทุกวันนี้มีคนพิการอยู่มากกว่า 500 ล้านคนตามสถิติองค์การสหประชาชาติประมาณไว้ ในจำนวนนี้ 350 ล้านคน อยู่ในประเทศที่กำลังพัฒนา ถ้าพิจารณาแต่ละประเทศก็พบว่า มีคนพิการไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด จะเป็นเท่าใดก็เพียงไรถ้าประชากรหนึ่งคนในทุก ๆ สิบคนของประเทศที่กำลังพัฒนา เป็นคนพิการทั้งหมด

ปัญหาความพิการเป็นที่สนใจของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก หลายสิบปีที่ผ่านมา เพราะในอดีตคนพิการถูกมองว่าเป็นคนไร้สมรรถภาพน่าเวทนาสงสาร แต่เมื่อวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ เจริญขึ้น ความพิการสามารถป้องกันได้ และคนพิการก็อาจได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพให้มีชีวิตความเป็นอยู่ การศึกษา การทำงานเหมือนคนปกติทั่วไป ด้วยเหตุนี้องค์การสหประชาชาติจึงได้ตระหนักในปัญหาความพิการและการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการของคนพิการ โดยสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติได้ประกาศปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของบุคคลปัญญาอ่อนใน พ.ศ. 2514 และใน พ.ศ. 2518 ก็ได้ประกาศปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของบุคคลพิการอีกด้วย

ต่อมาเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2516 สมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติได้มีข้อมติที่ 31/123 ประกาศในปี ค.ศ. 1981 หรือ พ.ศ. 2524 เป็นปีคนพิการสากล พร้อมกับจัดตั้งสำนักเลขาธิการปีคนพิการสากลขึ้นในนครเวียนนา ประเทศออสเตรีย เพื่อให้รับผิดชอบเรื่องปีคนพิการสากล ผู้ที่เสนอความคิดให้ประกาศปีคนพิการสากลนี้ คือ นาย มันทูร์ ราซิด คิเคียร์ เอกอัครราชทูตลิเบียประจำองค์การสหประชาชาติ ซึ่งเป็นผู้สมควรแก่การยกย่องเป็นอย่างยิ่ง

เหตุที่ประกาศให้เป็น "ปีคนพิการสากล"

มูลเหตุสำคัญที่องค์การสหประชาชาติประกาศให้เป็นปีคนพิการสากล เพราะเห็นว่าสภาพความเป็นอยู่ของคนพิการทางร่างกาย สมอง และจิตใจกว่า 500 ล้านคนในโลกนี้ยังไม่เหมาะสมและยังขาดโอกาสที่จะได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ อาชีพ และสังคม ดังนั้นทุก ๆ ประเทศจึงควรมีข้อผูกพันที่จะลงทุนในระยะยาวเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ และให้การฟื้นฟู

สมรรถภาพคนพิการเหล่านี้ รวมทั้งป้องกันความพิการแก่ประชาชน เพื่อไม่ให้กลายเป็นคนพิการอื่น อาจกล่าวได้ว่า เป็นการพัฒนาคคนพิการ ซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญกลุ่มหนึ่งของสังคม เพราะการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมจะเจริญรุดหน้าไปได้เพียงใด ส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับการพัฒนาคนพิการซึ่งเคยเป็นแรงงานสูญเสียเปล่าให้กลับมีคุณค่าในเชิงเศรษฐกิจแก่ประเทศด้วย นอกจากนี้ก็ให้เห็นความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคปิดกั้น ไม่ให้คนพิการได้ใช้ความสามารถ หรือมีชีวิตอยู่ในสังคมเช่นคนปกติ เช่นความสมเพชเวทนา การล้อเลียนดูถูกคนพิการ หรือที่คนพิการถูกมองว่าเป็นบุคคลที่ไม่พึงปรารถนาของครอบครัว หรือสังคม เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของปีคนพิการสากล

การประกาศปีคนพิการสากลนี้ องค์การสหประชาชาติมุ่งหมายจะให้มีการปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของบุคคลทุพพลภาพ และบุคคลพิการดังที่กล่าวแล้ว ปฏิญญาทั้งสองอย่างนี้ มีสาระสำคัญว่า คนพิการจะ ได้รับสิทธิเช่นเดียวกับคนอื่นในสังคม เป็นต้นว่าสิทธิที่จะได้รับการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ สิทธิที่จะมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากการหาผลประโยชน์จากบุคคลอื่น สิทธิที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และการมีงานทำที่เหมาะสม ฯลฯ

นอกจากนี้ ปีคนพิการสากลยังมุ่งหมายที่จะให้ประเทศต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรมที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์สำคัญ 5 ประการคือ

1. เพื่อช่วยเหลือคนพิการในด้านการปรับร่างกาย และจิตใจให้เข้ากับสังคม
2. เพื่อส่งเสริมความพยายามระหว่างประเทศของชาติต่าง ๆ ในอันที่จะจัดให้คนพิการได้รับความช่วยเหลือ ฝึกอบรม การดูแล และการขึ้นอย่างเหมาะสม เพื่อให้มีโอกาสได้ทำงานอันสมควร และผสมผสานเข้ากับสังคมอย่างเต็มที่
3. เพื่อสนับสนุนโครงการศึกษาและวิจัยที่ได้วางแผนไว้ เพื่อให้อำนาจการเข้ามีส่วนร่วมของคนพิการในชีวิตประจำวัน อาทิการปรับปรุงให้คนพิการสามารถใช้อาคารสาธารณะ และระบบขนส่งได้ เช่นบุคคลอื่น ๆ

4. เพื่อให้การศึกษาแก่สาธารณชน ได้ทราบถึงสิทธิของคนพิการ ในอันที่จะมีส่วนร่วม และเกื้อหนุนในกิจการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
5. เพื่อส่งเสริมมาตรการอันมีประสิทธิภาพในด้านการป้องกันความพิการ และการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่คนพิการ

คำขวัญและสัญลักษณ์ของคนพิการสากล

คำขวัญของคนพิการสากลที่แพร่ทั่วโลกคือ "การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และเสมอภาค" หมายถึงการส่งเสริมประเทศต่าง ๆ ให้เปิดโอกาสแก่คนพิการ ได้มีชีวิตความเป็นอยู่ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมเท่าเทียมกับคนปกติ ส่วนสัญลักษณ์ของปีคนพิการสากลนั้น เป็นรูปคนพิการและคนปกติจับมือกันด้วยความสมานฉันท์ และเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างเสมอภาค

แผนปฏิบัติงานปีคนพิการสากล

เพื่อให้ปีคนพิการสากลเป็นปีแห่งการเริ่มต้นช่วยเหลือพัฒนาคนพิการ องค์การสหประชาชาติได้เสนอแผนปฏิบัติงานปีคนพิการสากล ซึ่งรวบรวมความคิดเห็นจากประเทศต่าง ๆ เพื่อให้มีการดำเนินการอย่างจริงจังในประเทศสมาชิก โดยเน้นที่การสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและป้องกันความพิการตลอดจนการให้การศึกษาแก่สาธารณชน ได้เข้าใจปัญหาความพิการ ทั้งนี้ ได้เสนอแนะประเทศสมาชิกให้จัดกิจกรรมระดับชาติเป็นหลักสำคัญ โดยให้ขอความร่วมมือจากองค์การเอกชนในประเทศมาผนึกกำลังร่วมกับฝ่ายรัฐบาล และองค์การสหประชาชาติจะให้ความสนับสนุนโดยการจัดกิจกรรมในระดับภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก และความช่วยเหลือขององค์การชำนาญพิเศษต่าง ๆ ของสหประชาชาติ ซึ่งกิจกรรมระดับภูมิภาคนี้ก็ได้แก่การประชุมสัมมนา เรื่องปีคนพิการสากลที่ได้จัดไปแล้ว คือ ภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก ที่กรุงเทพฯ ภาคพื้นยุโรปที่ประเทศเนเธอร์แลนด์ ภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก ภาคพื้นเอเชียตะวันตกที่ประเทศอิธิโอเปีย และภาคพื้นอเมริกาใต้ที่ประเทศชิลี

ปีคนพิการสากลในประเทศไทย

ความสำคัญของปีคนพิการสากลในประเทศไทย เริ่มเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2520 เห็นชอบกับการประกาศให้ปี พ.ศ. 2524 เป็นปีคนพิการสากลตามคำเชิญชวนขององค์การสหประชาชาติ และต่อมาเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2523 คณะรัฐมนตรีก็มีมติอนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานปีคนพิการสากลขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน ประกอบด้วยกรรมการจากหน่วยงานราชการ และองค์การเอกชนหลายแห่งร่วมกันจัดทำโครงการ และแผนกิจกรรมปีคนพิการสากล โดยให้กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทยเป็นฝ่ายเลขานุการ กับเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2523 พณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ก็ได้ลงนามในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการจัดงานปีคนพิการสากลด้วย

แผนกิจกรรมปีคนพิการสากลนี้ รัฐบาลได้กำหนดให้เป็นทั้งแผนระยะสั้น และระยะยาว แผนระยะสั้น เป็นแผนกิจกรรมที่จะดำเนินงานเฉพาะปี 2524 ส่วนแผนระยะยาว เป็นการดำเนินงานด้านป้องกันความพิการและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการของประเทศไทย และเพื่อให้กิจกรรมทั้งหลายดำเนินไปด้วยดี คณะกรรมการอำนวยการจัดงานปีคนพิการสากล ได้จัดตั้งคณะกรรมการสาขาต่าง ๆ รวม 9 คณะ กล่าวคือ คณะอนุกรรมการนิเทศการปีคนพิการสากล คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ปีคนพิการสากล คณะอนุกรรมการประกวดความสามารถคนพิการ คณะอนุกรรมการพิจารณารางวัลดีเด่นปีคนพิการสากล คณะอนุกรรมการจัดหาทุนช่วยเหลือคนพิการปีคนพิการสากล คณะอนุกรรมการจัดงานวันที่ระลึกปีคนพิการสากล คณะอนุกรรมการโครงการจัดทำโครงการและมาตรการแห่งชาติระยะยาวปีคนพิการสากล คณะอนุกรรมการวิชาการปีคนพิการสากล และคณะอนุกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาคนพิการปีคนพิการสากล

กิจกรรมเฉพาะปี 2524 ได้แก่ การจัดงานวันที่ระลึกปีคนพิการสากล ซึ่งได้จัดไปแล้วตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ ถึง วันที่ 2 มีนาคม 2524 ณ บริเวณสวนอัมพร กรุงเทพมหานคร ในงานนี้มีการแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับความพิการ การประกวดร้องเพลง ภาพวาด สิ่งประดิษฐ์โดยคนพิการ การมอบรางวัลให้คนพิการดีเด่นที่สมควรยกย่องให้เป็นแบบอย่างแก่คนพิการอื่น ๆ และผู้ปฏิบัติ

งานเกี่ยวกับคนพิการดีเด่น รวมทั้งผู้ชนะเลิศคำขวัญ บทเพลง เรื่องความ เกี่ยวกับปีคนพิการสากล และกิจกรรมบันเทิงอื่น ๆ

นอกจากการจัดงานวันระลึกปีคนพิการสากลนี้แล้ว รัฐบาล ได้จัดให้มีกิจกรรมเป็นระยะ ๆ ตลอดปี 2524 คือ ในด้านการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ได้จัดนิทรรศการเกี่ยวกับการป้องกันความพิการและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแล้วที่จังหวัดเชียงใหม่ กับสงขลา และจะจัดที่จังหวัดขอนแก่น เป็นอันดับต่อไป การจัดอภิปรายเรื่อง "ทัศนคติของสังคมที่มีต่อคนพิการ" ที่จังหวัดสงขลา สร้างสิ้นไปแล้ว และจะจัดในครั้งต่อไปที่จังหวัดขอนแก่น เช่นเดียวกัน การเผยแพร่บทความและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวกับความพิการของหน่วยราชการ มูลนิธิ สมาคมต่าง ๆ นอกจากนี้ ก็ได้ดำเนินถึงคนพิการซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลเป้าหมายในปีคนพิการสากล โดยจัดให้มีการสัมมนาผู้แทนคนพิการซึ่งส่งมาจากหน่วยราชการ และองค์การเอกชนทั่วประเทศ เรื่อง "สถานการณ์ของคนพิการในปัจจุบัน" และจะได้นำข้อยุติซึ่งเป็นความคิดเห็นของคนพิการเอง เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานป้องกันความพิการ และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการอีกด้วย รวมทั้งได้จัดแข่งขันกีฬาคนพิการ เป็นการเปิดโอกาสให้คนพิการได้แสดงความสามารถที่จังหวัดสงขลาและเชียงใหม่ และจะจัดที่กรุงเทพมหานคร ในปลายปีนี้

ในระยะยาว กิจกรรมที่รัฐบาลจะจัดขึ้น ก็จะพยายามส่งเสริมสิทธิและโอกาสของคนพิการในการดำรงชีวิต และการฟื้นฟูสมรรถภาพ กล่าวคือ การจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์คนพิการ โดยการรวบรวมเงินจากการหาทุนในรูปแบบต่าง ๆ และการรับบริจาคจากประชาชนทั่วไป เพื่อให้การสงเคราะห์ในด้านการให้กู้ยืมเงิน ไปลงทุนประกอบอาชีพ การจัดหาอวัยวะเทียม หรือเครื่องช่วยความพิการ และการจัดสร้างโรงงานในอารักรักษาให้คนพิการมีงานทำเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ก็จะมีการจัดทำแผนระยะยาวเพื่อป้องกันความพิการส่งเสริมการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ อันเป็นแผนประสานร่วมระหว่างหน่วยราชการและองค์การเอกชนในประการสุดท้ายก็ได้แก่การออกกฎหมายสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อเป็นหลักประกันในการให้ความช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพ และส่งเสริมอาชีพแก่คนพิการ รวมทั้งการกำหนดหน้าที่ของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องในการจัดให้บริการต่าง ๆ เพื่อคนพิการอีกด้วย

ความร่วมมือระหว่างองค์การต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศ

เพื่อเป็นการชานรับปีคนพิการสากลอย่างพร้อมเพรียงกันทั่วโลก รัฐบาลและองค์การเอกชนทั้งในประเทศไทย และระหว่างประเทศ ได้จัดกิจกรรมพิเศษ เพื่อให้ปีคนพิการสากลบรรลุจุดมุ่งหมายที่สามารถจะหาข้อมูลได้ดังนี้

1. ความร่วมมือในประเทศไทย ความร่วมมือทั้งหลายในประเทศไทยล้วนมาจากผู้แทนของหน่วยราชการและองค์การเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับความพิการ ตลอดจนบุคคลผู้มีชื่อเสียงในวงการนี้ซึ่งร่วมเป็นกรรมการอยู่ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานปีคนพิการสากล และคณะกรรมการคนพิการปีคนพิการสากลทั้ง 9 คณะที่กล่าวมาแล้ว คณะกรรมการและอนุกรรมการเหล่านี้ได้ร่วมมือกันจัดกิจกรรมในปี 2524 และกิจกรรมในระยะยาว เพื่อให้การช่วยเหลือและพัฒนาคนพิการในประเทศไทย

2. ความร่วมมือระหว่างประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศ เริ่มต้นอย่างจริงจังเมื่อองค์การสหประชาชาติจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาปีคนพิการสากลขึ้น ประกอบด้วยผู้แทนจาก 23 ประเทศทั่วโลก ประธานของคณะกรรมการนี้คือ ฯพณฯ เอกอัครราชทูตลิเบียผู้เป็นเจ้าของความคิดเรื่องปีคนพิการสากล สรุปได้ว่าความร่วมมือระหว่างประเทศที่สำคัญ มีดังนี้

2.1 กิจกรรมขององค์การชำนาญพิเศษแห่งสหประชาชาติ ซึ่งจัดกิจกรรมพิเศษสนับสนุนปีคนพิการสากล มี อาทิ องค์การอนามัยโลก (WHO) จัดนิพนธ์คู่มือเกี่ยวกับความพิการและกิจกรรมด้านฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเพื่อใช้ในประเทศต่าง ๆ โครงการเน้นหนักด้านป้องกันความพิการจากโรคขาดอาหารรวมทั้งโรคต่าง ๆ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) มีโครงการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกฎหมายฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพของคนพิการ การให้ทุนการศึกษาดูงานการจัดประชุมด้านฟื้นฟูสมรรถภาพ อาชีพคนพิการ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) การจัดประชุมระหว่างประเทศเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ การศึกษาผสมผสานตลอดชีวิต การกีฬาและสุขศึกษา สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการเช่นผู้เชี่ยวชาญจัดประชุมระดับโลกระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้านความพิการที่นครเวียนนา ประเทศออสเตรเลีย ในปีพ.ศ. 2524 กองทุนสงเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) เน้นโครงการป้องกัน

ความพิการในประเทศต่าง ๆ โดยให้หมักคัมกันแก่เด็ก การจัดหาวัสดุสะอาดและปรับปรุงการสุขาภิบาล
โภชนาการ ป้องกันอุบัติเหตุ

2.2 กิจกรรมขององค์การเอกชนระหว่างประเทศ องค์การสหประชาชาติได้ร่วมมือ
กับองค์การเอกชนระหว่างประเทศหลายสิบองค์การ แต่ที่สำคัญคือ องค์การเอกชนระหว่างประเทศ
2 องค์การ คือ

สภาองค์การโลกที่สนใจในคนพิการ CWOIH ซึ่งได้จัดทำมาตรฐานในการประเมินผล
ความสำเร็จของปีคนพิการสากลในประเทศต่าง ๆ และช่วยเหลือองค์การเอกชนที่เป็นสมาชิกในการ
จัดกิจกรรมปีคนพิการสากล

องค์การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการระหว่างประเทศ (RI) ซึ่งเป็นองค์การระดับโลกที่
ประกอบด้วยองค์การสมาชิกทั้งรัฐบาลและเอกชน 105 องค์การจาก 65 ประเทศ มีกิจกรรมวิชา
การและการแลกเปลี่ยนข่าวสารความเคลื่อนไหวสนับสนุนปีคนพิการสากลแก่องค์การสมาชิก และเป็น
ที่ปรึกษาขององค์การในด้านการป้องกันความพิการและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในเด็ก

2.3 การแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างประเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับปีคนพิการสากลประ
เทศต่าง ๆ ได้มีการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความเคลื่อนไหวของการจัดกิจกรรมระดับชาติปีคนพิการ
สากลผ่านทางคณะกรรมการระดับชาติปีคนพิการสากลของประเทศนั้น ๆ

2.4 การประชุมสัมมนาระหว่างประเทศ เกี่ยวกับความพิการเพื่อส่งเสริมปีคนพิการ
สากล ได้จัดขึ้นในทุกภูมิภาคของโลก โดยรัฐบาลของแต่ละประเทศ หรือองค์การเอกชนในประเทศ
และระหว่างประเทศ

กล่าวโดยสรุป ปีคนพิการสากลเป็นเพียงจุดเริ่มต้นของความพยายามในแต่ละประเทศที่
จะยกระดับความเป็นอยู่ และให้การฟื้นฟูสมรรถภาพแก่คนพิการซึ่งเป็นผู้ด้อยโอกาสในสังคมกลุ่มหนึ่ง
รวมทั้งการป้องกันความพิการของประชากร ซึ่งทั้งนี้จะเป็นผลสำเร็จเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความ
ตระหนักในปัญหาความพิการของบุคคลทุกระดับ ความตั้งใจจริงของรัฐบาล ทรัพยากรและปัจจัยทาง
เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ของประเทศนั้น ๆ ด้วยเป็นสำคัญ

สวัสดิภาพและกฎหมายสำหรับคนพิการ ในต่างประเทศ

จากคำขวัญปีคนพิการสากลที่องค์การสหประชาชาติเผยแพร่ไปทั่วโลกคือ การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และด้วยความเสมอภาค (Full Participation and Equality) ทำให้เกิดแนวความคิดที่ว่าทำอย่างไรจึงจะให้คนพิการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมเช่นเดียวกับคนปกติ โดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศซึ่งดูจะเป็นภาระหนักเกินไปสำหรับเขาเหล่านี้ เนื่องจากเป็นที่ทราบกันอยู่ทั่วไปแล้วว่า คนพิการคือบุคคลที่สูญเสียความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวัน การทำงาน การศึกษา หรือไม่อาจปฏิบัติภารกิจได้ตามที่สังคมคาดหวัง นอกจากนี้ ในภาวะการณ์ปัจจุบันที่สังคมจะต้องระดมทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มาป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ ปัญหาความพิการอาจมีความสำคัญน้อยกว่าปัญหาอื่น ๆ ที่จะต้องรับดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วนก็ได้

ความคิดที่จะให้คนพิการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมอย่างเสมอภาคกับคนปกติทั่วไปนี้ ก่อตัวเป็นรูปร่างขึ้นมาได้ ก็เพราะวิทยาการ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ช่วยให้คนพิการสามารถดำรงชีวิต ศึกษาเล่าเรียน ประกอบการงานได้ เช่นคนปกติทั่วไป รวมทั้งการตระหนักในความจริงที่ว่า การลงทุนเพื่อช่วยเหลือพัฒนาคนพิการนั้นจะได้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างคุ้มค่าในระยะยาวแก่ประเทศชาติ

ยิ่งกว่านั้น สังคมปัจจุบันได้ยอมรับว่า การจัดสวัสดิการที่เหมาะสมภายในขอบเขตของกฎหมายให้แก่คนพิการจะช่วยให้เขาเหล่านั้นช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้นโดยไม่ต้องเป็นภาระของครอบครัว และชุมชน และสวัสดิการที่สังคมจัดให้แก่คนพิการนี้ จะเป็นการสนับสนุนให้คนพิการได้พัฒนาความสามารถที่แฝงอยู่ให้ได้เด่นชัดขึ้น อันจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมอีกด้วย

สวัสดิการและกฎหมายสำหรับคนพิการในประเทศต่าง ๆ มีขอบเขตการดำเนินงานแตกต่างกันไปตามทัศนคติ ค่านิยม และทรัพยากรของสังคมนั้น ๆ โดยในบางประเทศได้ให้ความสำคัญแก่คนพิการ ในรูปของการบัญญัติกฎหมายไว้ เพื่อคุ้มครองสิทธิของคนพิการและกำหนดแนวทางการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมให้ด้วย เช่น สหภาพโซเวียต สหประชาชาติ สหรัฐอเมริกา เป็นต้น ในขณะที่บางประ

เทศแม้จะ ได้ให้บริการแก่คนพิการมาเป็นเวลานานแต่ก็ไม่ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับคนพิการไว้โดยเฉพาะ เพียงแต่อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ หรือพระราชบัญญัติอื่น เช่น ประเทศอินเดีย และประเทศไทย อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่ายินดีที่ว่า ในไม่ช้าประเทศไทยก็จะมีพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เป็นแม่บทในการดำเนินงานเกี่ยวกับคนพิการ เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ และในระหว่างที่เรากำลังรอกฎหมายสำหรับคนพิการอยู่ การศึกษากฎหมายและสวัสดิการของประเทศอื่น ๆ ก็จะทำให้ประโยชน์ในการเป็นแนวทางศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศเราในโอกาสต่อไปด้วย ในที่นี้จะได้กล่าวถึงกฎหมายสำหรับคนพิการใน 4 ประเทศ คือ

ประเทศฝรั่งเศส

กฎหมายเกี่ยวกับคนพิการในประเทศฝรั่งเศส ไม่ได้ครอบคลุมถึงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทุกด้านคือ ด้านร่างกาย อาชีพ การศึกษา และสังคม เมื่อก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 การคุ้มครองดูแลคนพิการรวมอยู่ในกฎหมายสำหรับคนชรา ต่อมาในปี ค.ศ. 1905 หรือภายหลังสงครามโลกดังกล่าว ความรู้สึกยอมรับนับถือทหารผ่านศึก ได้ทวีมากขึ้นในหมู่ประชาชน จึงมีเหตุให้มีการพัฒนากฎหมายสำหรับคนพิการ กฎหมายฉบับนี้เน้นหนักถึงการจ้างงานคนพิการในอัตราร้อยละ 10 ของคนงานทั้งหมด การจ่ายเงินบำนาญให้แก่ทหารผ่านศึกผู้ได้รับบาดเจ็บจากสงคราม แม้หมายถึงสามี่ตายในสงคราม บุตรกำพร้า ภรรยาทหารผ่านศึกที่พิการ ต่อมากฎหมายสำหรับคนพิการเหล่านี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมตลอดมาจนกระทั่งหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงได้มีการประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการขึ้นอีกหลายฉบับ

กฎหมายดังกล่าวมีบทบัญญัติครอบคลุมถึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. สิทธิในการศึกษาหรือการกลับเข้ารับการศึกษาใหม่ของคนพิการทุกคน
2. คนพิการที่อายุต่ำกว่า 15 ปี อาจขอรับความช่วยเหลือจากชุมชนได้
3. คนพิการที่อายุต่ำกว่า 15 ปี อาจขอรับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการศึกษาหรือได้รับการจัดให้อยู่ในสถานที่ที่เหมาะสม และหากคนพิการดังกล่าวนี้ต้องการ ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพก็สามารถได้รับบริการทางการแพทย์ได้

4. คนงานที่พิการจะได้รับการคุ้มครอง โดยได้รับการบรรจุให้เข้าทำงานและมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจของประเทศ โดยปราศจากข้อรังเกียจ

ภายใต้ขอบข่ายของกฎหมายฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการของประเทศฝรั่งเศส คนพิการทุกคนจะได้รับการทางด้านการศึกษา การศึกษาพิเศษขั้นมูลฐาน การฝึกอาชีพ การบรรจุเข้าทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถอันได้แก่ งานในโรงงานอุตสาหกรรม งานวิชาชีพ และงานในโรงงานในอารักขา รวมทั้งการได้รับเงินบำนาญและเงินช่วยเหลือประเภทต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการให้กู้ยืมเงินเพื่อนำไปซื้อวัสดุ เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพด้วย นอกจากนี้ กฎหมายยังกำหนดให้คนพิการมีสิทธิได้รับการทางสังคมต่าง ๆ และบริการปรึกษาแนะแนว อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ถูกกฎหมายมิได้ครอบคลุมถึงก็คือ บทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยและการป้องกันอุบัติเหตุ

อนึ่ง การให้บริการแก่คนพิการดังกล่าวข้างต้นนี้ ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากองค์การอาสาสมัครในประเทศ และสำหรับคนพิการเองก็ได้รับความสะดวกในการขอรับบริการได้ทั้งในเขตเมืองและชนบท

ในปัจจุบัน รัฐบาลฝรั่งเศสได้แก้มกฎหมายสำหรับคนพิการให้ครอบคลุมบริการกว้างขวางยิ่งขึ้นกว่าเดิม โดยถือเป็นภาระหน้าที่ของรัฐที่จะต้องให้การคุ้มครองสิทธิของคนพิการทางด้านร่างกาย จิตใจ และความรู้สึก ให้ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา ทางการอาชีพ อย่างน้อยก็มีรายได้ขั้นต่ำพอที่จะดำรงชีพอยู่ในสังคมได้ มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมในยามว่าง การกีฬา เช่นเดียวกับสมาชิกอื่น ๆ ของสังคม ทั้งนี้โดยมีจุดประสงค์ เพื่อให้คนพิการสามารถพึ่งตนเองได้มากที่สุด โดยใช้ความสามารถที่มีอยู่

ประเทศญี่ปุ่น

สำหรับประเทศญี่ปุ่นนั้น เมื่อก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ไม่ได้มีบทบัญญัติในกฎหมายเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยเฉพาะ มีเพียงคนพิการบางประเภทเท่านั้น ที่ได้รับการคุ้มครองจากกฎหมาย เช่น ทหารผ่านศึก ผู้ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ต่อมาระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 รัฐบาลได้จัดตั้งหน่วยงานพิเศษขึ้นในกระทรวงสาธารณสุขและสวัสดิการ เพื่อให้การบำบัดทางการ

แพทย์ การฝึกอาชีพและการช่วยเหลืออื่น ๆ แก่ทหารผ่านศึก และเมื่อสงครามโลกสิ้นสุดลงแล้ว จึงได้ขยายบริการให้ครอบคลุมถึงคนพิการทั่วไป

ในระยะเริ่มแรก กฎหมายสำหรับคนพิการในประเทศญี่ปุ่น ได้ให้ความคุ้มครองแก่คนพิการทางร่างกายด้วยการให้สิทธิในการเปิดกิจการร้านขายของในบริเวณอาคารสาธารณะ และรัฐบาลเองก็มีข้อผูกพันที่จะต้องรับข้อผลิตภัณฑ์ที่คนพิการทำขึ้นด้วย

สำหรับกฎหมายที่ส่งเสริมการจ้างงานของคนพิการทางร่างกายได้กำหนดไว้ว่า การจ้างงานโดยทั่วไปของสถานประกอบการนั้นจะต้องจ้างคนพิการในอัตราส่วนร้อยละ 1.5 ของคนงานทั้งหมด และในระยะต่อมาจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลญี่ปุ่นได้บัญญัติกฎหมายอีกหลายฉบับที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านต่าง ๆ เช่นกฎหมายประกันสุขภาพ กฎหมายคุ้มครองทางการแพทย์ กฎหมายมาตรฐานแรงงาน เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้คนพิการสามารถพึ่งตนเองได้ทั้งทางเศรษฐกิจและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

อย่างไรก็ดี กฎหมายส่งเสริมการจ้างคนพิการเข้าทำงานกับคนปกติในอัตราที่กำหนดดังกล่าวข้างต้น หรือที่เรียกว่า "Quota System" ไม่ได้มีผลในทางปฏิบัติเท่าที่ควร เพราะจากการสำรวจเมื่อเดือน มิถุนายน ค.ศ. 1979 พบว่า ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้มีการจ้างคนพิการร้อยละ 1.5 นั้น จากการดำเนินแล้วมีผลเพียงร้อยละ 1.12 เท่านั้น เนื่องจากสถานประกอบการขนาดเล็กเท่านั้นที่ยอมปฏิบัติตามกฎหมาย ส่วนสถานประกอบการขนาดใหญ่มักจะเพิกเฉย ขาดความรับผิดชอบในเรื่องนี้ จากการสำรวจพบว่าสถานประกอบการยังมีขนาดใหญ่เท่าใด ก็ยังจ้างคนพิการเข้าทำงานน้อยเท่านั้น และสถานประกอบการเหล่านี้ยินดีจ่ายค่าปรับเดือนละ 30,000 เยน ต่อจำนวนคนพิการที่จ้างไม่ครบมากกว่าจะจ้างคนพิการตามโควตาดังกล่าว

บริการที่จัดให้แก่คนพิการในประเทศญี่ปุ่น ได้แก่

1. บริการทางการแพทย์-การวินิจฉัยทางการแพทย์และจิตวิทยา การบำบัดรักษา การจัดหาและซ่อมแซมเครื่องมือกายอุปกรณ์ ซึ่งรัฐบาลอาจจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ หรือผู้ให้บริการจ่ายเองในราคาถูก

2. บริการด้านการศึกษา-โรงเรียนศึกษาพิเศษสำหรับเด็กตาบอด ไม้ และพิการทางร่างกาย
3. การฝึกอาชีพ-คำแนะนำก่อนฝึกอาชีพ และการฝึกอาชีพตามหลักสูตร
4. การบรรจุเข้าทำงาน-ช่วยให้คนพิการได้เข้าทำงานในสถานประกอบการทั่วไป หรือในโรงงานอารักร์
5. การจ่ายเงินบำนาญและเงินช่วยเหลือประเภทต่าง ๆ
6. บริการสังคม-การให้คำปรึกษาและบริการทางสังคมสงเคราะห์ บริการเคลื่อนที่ สำหรับคนพิการในเขตชนบท สถานสงเคราะห์สำหรับทหารผ่านศึก เด็กพิการ บ้านพักคนพิการ สถานพักฟื้นตลอดจนบริการอุปกรณ์ทางการแพทย์หลังการรักษา

ถึงแม้ว่าในบรรดากฎหมายต่าง ๆ ดังกล่าวสรุปข้างต้นจะ ไม่มีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุ โดยเฉพาะก็ตาม ประเทศญี่ปุ่นก็ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับกฎหมายมาตรฐานแรงงานและกฎหมายป้องกันอุบัติเหตุสำหรับงานในโรงงานอุตสาหกรรม สาขาต่าง ๆ โดยให้โรงงานอุตสาหกรรม หรือสถานที่ประกอบการติดตั้งอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยขึ้นด้วย

กฎหมายสวัสดิการทางร่างกายและจิตใจ ที่ใช้บังคับในประเทศญี่ปุ่น มีความมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐบาลและชุมชนในภาคต่าง ๆ ตลอดจนความร่วมมือพยายามในการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการด้วย

เมื่อปี 1969 รัฐบาลได้บัญญัติกฎหมายส่งเสริมการจ้างงานคนพิการทางร่างกายเพิ่มเติม โดยให้มีระบบจ่ายเงินทดแทนให้แก่ นายจ้างที่จ้างคนพิการ ในปี 1973 รัฐบาลได้ริเริ่มให้ระบบภาษีและสิ่งจูงใจกับการจ้างคนงานพิการ และในปี 1974 กฎหมายได้ขยายบริการครอบคลุมไปถึงผู้ป่วยเรื้อรังจากโรคผิดปกติภายใน เช่น โรคหัวใจ และระบบทางเดินหายใจ โดยยังคงใช้ระบบโควตาอยู่ ซึ่งจะกำหนดไว้ในอัตราที่ต่างกัน คือ เสมียนพนักงานในอัตราร้อยละ 1.7 คนที่ทำงานในหน่วยงานรัฐบาลแต่ไม่ใช่เสมียนพนักงานในอัตราร้อยละ 1.6 และคนที่ทำงานในธุรกิจเอกชนเพียงอัตราร้อยละ 1.3

เมื่อเร็ว ๆ นี้ บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมได้ขยายออกไปอีก โดยมีอาสาสมัคร เข้าช่วยงานบ้าน ช่วยฝึกคนตาบอดในเรื่องการเคลื่อนไหวและการทำงานบ้าน การจัดสนทนากา การและการกีฬา มาตรการการจัดสภาวะแวดล้อม โดยการวางผังเมืองให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ บริการสาธารณะได้ โดยเฉพาะผู้ใช้รถนั่งล้อเลื่อน (Wheel Chair)

ในปี 1971 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบริการสำหรับคนที่มีความพิการมากหรือในขั้นรุนแรง โดยมีระบบการทดสอบทางการแพทย์เคลื่อนที่ และบริการอาสาสมัคร การพิมพ์อักษรเบรลล์ และ พร้อมกันนี้ก็ได้มีการจัดพิมพ์คู่มือสำหรับแนะนำการใช้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้วย

สำหรับสวัสดิการที่จัดให้กับเด็กพิการนั้น รัฐบาลได้บัญญัติกฎหมายสวัสดิภาพเด็กขึ้นในปี 1948 กฎหมายนี้ครอบคลุมเรื่องการป้องกัน และการรักษาความพิการในระยะเริ่มแรก การแนะนำ ทางวิชาชีพ การจัดสรรกายอุปกรณ์ มาตรการการฟื้นฟูสมรรถภาพสังคมและกฎหมายฉบับนี้ก็ได้กำหนด การศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการเป็นการศึกษาภาคบังคับ

ประเทศรัสเซีย

ประเทศรัสเซียได้ตระหนักถึงความสำคัญของงานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการมานานแล้วดัง ได้มีกฎหมายบัญญัติไว้หลายฉบับ ที่สำคัญคือ กฎหมายเกี่ยวกับเงินบำนาญ ค.ศ. 1956 ซึ่งได้กำหนด ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการจ่ายเงินบำนาญคนพิการไว้ โดยให้กรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านการแพทย์และแรงงานเป็นผู้พิจารณาชี้ขาดคนพิการที่สมควรได้รับการช่วยเหลือ โครงการ ฟื้นฟูสมรรถภาพมีขึ้นเพื่อจะสนับสนุนให้คนพิการทุกคนได้มีโอกาสในการทำงานตามความต้องการและ ความสามารถ คนพิการทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในกาใช้บริการที่รัฐจัดให้ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย บริการที่รัฐจัดให้ได้แก่

1. บริการทางการแพทย์ ได้แก่ การบำบัดรักษา กายภาพบำบัด การจัดหาอุปกรณ์ และเครื่องช่วยคนพิการ สถานพักฟื้น เป็นต้น
2. บริการด้านการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนศึกษาพิเศษสำหรับเด็กตาบอดและใช้ การศึกษาในระดับต่าง ๆ แก่คนตาบอดและใบอื่น ๆ ตลอดจนการให้ศึกษาทางด้านวัฒนธรรม

3. การฝึกอาชีพ ได้แก่ การชี้แจงเกี่ยวกับทักษะและการค้าสำหรับเด็กพิการที่อยู่ในบ้าน หลักสูตรพิเศษเกี่ยวกับการค้าและโรงเรียนเทคนิค
4. การบรรจุเข้าทำงาน เพื่อช่วยให้คนพิการได้ทำงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและทักษะ
5. การช่วยเหลือเรื่องเงินบำนาญ และเงินช่วยเหลือประเภทอื่น ๆ
6. การช่วยเหลือพิเศษอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น ให้ค่าพาหนะเดินทางภายในเขตเทศบาล ได้รับยกเว้นภาษี เครื่องอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับเครื่องทำความอบอุ่นและแสงสว่างในอาคาร

สำหรับกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานและความปลอดภัยในประเทศศรีสขี้นั้น อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐ โดยมีผลใช้บังคับทั่วทั้งประเทศ

ปัจจุบันกฎหมายดังกล่าวได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขตามมติของสภาบริหารสูงสุด เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน ค.ศ. 1973 ให้เงินบำนาญแก่คนพิการและบริการด้านฟื้นฟูสมรรถภาพแก่คนพิการทุกคนที่ยังสามารถทำงานได้ โดยกฎหมายจะบัญญัติให้มีมาตรการเกี่ยวกับการปรับปรุงสถานที่ทำงานด้านอนามัยเกี่ยวกับคนพิการ การจัดให้มีเครื่องมือกายอุปกรณ์ การบรรจุเข้าทำงาน การฝึกอาชีพโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ในระหว่างปี 1977-1979 สถานสงเคราะห์คนพิการแต่ละแห่งได้ถูกดัดแปลงเป็นสถานสงเคราะห์ที่ให้บริการเฉพาะด้านจำแนกตามอายุและการเจ็บป่วย จัดตั้งศูนย์พิเศษทางการแพทย์ และฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมสำหรับคนพิการ ที่เป็นโรคเกี่ยวกับกระดูกสันหลังชั้นในเมืองใหญ่ จัดตั้งโรงเรียนด้านวิชาชีพ และโรงงานฝึกอาชีพสำหรับคนพิการที่ได้รับอุบัติเหตุจากยานพาหนะ นอกจากนี้ยังอาจลดราคาารถที่ดัดแปลงพิเศษสำหรับคนพิการ

ระหว่างปี 1976-1980 รัฐบาลได้ดำเนินงานตามแผน 5 ปี ฉบับที่ 10 ในแผนนี้ได้กำหนดให้มีการสร้างที่อยู่อาศัยให้คนพิการเพิ่มขึ้น จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จัดหาเครื่องกายอุปกรณ์ ปรับปรุงด้านบริการและสภาพความเป็นอยู่ของคนพิการทั้งทางร่างกายและสมอง ขยายงานด้านการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาและการฝึกอบรมคนพิการ

ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกา เริ่มต้นตัวในเรื่องโครงการฟื้นฟูอาชีพคนพิการมาตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 แล้ว แต่ละรัฐก็ได้เสนอกฎหมายเกี่ยวกับการฟื้นฟูอาชีพในด้านต่าง ๆ ซึ่งพอสรุปได้ว่ากฎหมายเหล่านั้นมีจุดประสงค์ดังนี้คือ

1. ให้บริการด้านฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อเขาจะได้พึ่งพาตนเองในทางเศรษฐกิจ และมีความมั่นคงในการดำรงชีพให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้
2. เพื่อเผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพและให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความต้องการ และความสามารถของคนพิการ
3. เพื่อสนับสนุนในด้านเงินทุนแก่งานวิจัย และโครงการสาธิตของหน่วยงานรัฐบาล และเอกชนอันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ
4. สนับสนุนการฝึกอบรมต่าง ๆ และการฝึกอบรมให้คนพิการที่เข้ารับการศึกษา ในสถาบันการศึกษา เพื่อขยายบริการด้านแนะแนวคนพิการในสาขาต่าง ๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นคือการแพทย์ พยาบาล อาชีวบำบัด กายภาพบำบัด การศึกษา เรื่องกายอุปกรณ์ จิตวิทยา คำแนะนำปรึกษาทางการฟื้นฟูอาชีพ และอื่น ๆ
5. สนับสนุนการพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์ด้านฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยการจัดสรรทุนให้เพื่อก่อสร้าง ขยายงาน และปรับปรุงงานด้านศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการของรัฐบาล และเอกชน รวมทั้งโรงงานและสถาบันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

บริการที่สำคัญในสหรัฐอเมริกาที่ได้จัดให้คนพิการ มีดังนี้คือ

1. บริการทางการแพทย์ ซึ่งรวมถึงการจัดหาอวัยวะเทียม
2. การศึกษา ได้แก่ การศึกษาสามัญในโรงเรียนปกติ การศึกษาพิเศษในชั้นเรียนของโรงเรียนปกติหรือโรงเรียนศึกษาพิเศษ สำหรับเด็กตาบอดและเด็กใบ้
3. การฝึกอาชีพ ได้ให้การปรึกษาแนะแนวเป็นรายบุคคลเพื่อให้คนพิการได้เลือกทำงานตามความเหมาะสม

4. การบรรจุเข้าทำงาน เพื่อเข้าทำงานแข่งขันกับคนปกติหรือการทำงานในโรงงานในอารักขา
5. การจ่ายเงินบำนาญและเงินช่วยเหลืออื่น ๆ เช่น เงินลงทุนประกอบอาชีพเล็ก ๆ น้อย ๆ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือด้วย
6. บริการสังคม เช่น การติดตามผลบริการสวัสดิการ เป็นต้น
7. บริการพิเศษอื่น ๆ

นอกจากนี้แล้วยังมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการสนับสนุนให้คนพิการ ได้ใช้บริการสาธารณะ เช่นเดียวกับคนปกติตามสิทธิมนุษยชน ด้วยการมีโครงการจัดการออกแบบทางสถาปัตยกรรม ที่ไม่เปิดโอกาสให้คนพิการได้ใช้อาคารหรือสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ตลอดจนการคมนาคมขนส่งได้ เช่นเดียวกับคนปกติ อันเป็นการสนับสนุนให้คนพิการ ได้พึ่งตนเองมากขึ้นและดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างเต็มภาคภูมิ

ในปี 1975 และ 1976 ได้มีบทบัญญัติที่สำคัญกำหนดให้เด็กพิการทุกคนที่อายุระหว่าง 3-18 ปี นับถึงเดือนกันยายน 1978 และอายุไม่เกิน 21 ปี นับถึงเดือนกันยายน 1980 ต้องเข้ารับการศึกษา โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งนี้กฎหมายให้หมายความรวมถึงเด็กพิการที่ต้องใช้รถเข็นในการเคลื่อนไหวไปมาด้วย

จากสาระสำคัญของกฎหมายและสวัสดิการสำหรับคนพิการในประเทศต่าง ๆ ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ทำให้ตั้งข้อสังเกตได้ว่า ประเทศไทยอาจต้องใช้เวลาอีกหลายสิบปี หรือชั่วอายุคนในการริเริ่มพัฒนาบริการช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในประเทศไทย ให้ทัดเทียมกับประเทศอื่นหรืออย่างน้อยก็ให้คนพิการได้ดำรงชีวิตอยู่ในมาตรฐานขั้นต่ำอย่างมีคุณค่า และศักดิ์ศรีเหมือนสมาชิกคนอื่น ๆ ของสังคม แม้ว่าปี พ.ศ. 2524 จะเป็นปีคนพิการสากล และองค์การสหประชาชาติ เชิญชวนประเทศสมาชิกให้จัดกิจกรรม เพื่อให้สิทธิและโอกาสแก่คนพิการทั่วโลก ที่อยู่ในฐานะกลุ่มบุคคลที่เสียเปรียบทางสังคมก็ตาม แต่การดำเนินการอย่างจริงจังที่ช่วยเหลือพัฒนาคนพิการในประเทศไทยก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะการตระหนักในปัญหาความพิการที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การเปลี่ยนแปลงทัศนคติในทางลบ ที่คนทั่วไปมีต่อคนพิการ ความตั้งใจและมุ่งมั่นของรัฐบาลและหน่วยราชการ เอกชน ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคนพิการ

แบบทดสอบสำหรับเด็กพิเศษ

ตารางที่ 1 แบบทดสอบวัดความสามารถทางสติปัญญา จากผลของการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การประเมินผลแบบทดสอบสำหรับเด็กปัญญาเลิศ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะ ทางในระดับประถมศึกษา

ชื่อแบบทดสอบ	ลักษณะแบบทดสอบ	ระดับที่ใช้	วิธีใช้	ข้อจำกัด	หมายเหตุ
Colorectal Progressive Matrices	1. เป็น Non- verbal Test ประกอบด้วยภาพ ชุด ชุดละ 12 ภาพ รวมทั้งหมด 36 ภาพ เรียง ลำดับปัญหาจาก ง่ายไปหายาก 2. เป็นการทดสอบ ความแม่นยำใน การจำแนกอุปมา อุปไมยการเปรียบเทียบและความ สัมพันธ์เชิงเหตุผล	i-11 ปี	1. สามารถทดสอบเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล 2. ให้ผู้สอบดูภาพสี่ขนาดใหญ่ 1 ภาพที่มีส่วนหนึ่งของภาพถูกตัดออกไปแล้วให้เลือกภาพเล็ก 1 ภาพจาก 6 ภาพ ซึ่งเหมาะสมที่สุดกับส่วนที่ถูกตัดออกไป 3. การตรวจให้คะแนนและตีความ ตรวจคำตอบจากคู่มือ	1. เป็นแบบทดสอบวัดสติปัญญาเป็นกลางใช้สำรวจว่าเด็กมีความสามารถสูงแต่ไม่ระบุว่าความสามารถสูงด้านใด 2. ผู้ทำการทดสอบควรเป็นผู้มีความคุ้นเคยกับแบบทดสอบหรือครูแนะแนวเป็นผู้ใช้	1. เป็นแบบทดสอบซึ่งพัฒนาในประเทศไทย อังกฤษโดย J.C. Raven เมื่อปีค.ศ. 1947 และได้รับการเสนอให้นำมาใช้โดยคณะกรรมการฯ เนื่องจากพิจารณาเห็นว่าสามารถทดสอบเป็นกลุ่มได้ทำให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายนอกจากนี้ ยังสะดวกและง่ายในการทดสอบและตรวจให้คะแนน ผู้ทำการทดสอบไม่จำเป็นต้องฝึกฝนเป็นพิเศษ เหมาะที่จะใช้ในวงกว้างแม้แต่กับเด็กที่อ่านหนังสือไม่ออก 2. ได้จัดทำเป็นสไลด์แล้ว